

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depuse de Borodețchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Borodețchii Oleg împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ favorabil privind recalcularea și achitarea, începând cu 7 decembrie 2009 a pensiei pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău din 24 ianuarie 2022

*(Dosarul nr. 2ac-391/24
NR. PIGD 2-22046501-01-2ac-21102024)*

Cererea de strămutare întemeiată pe baza unor motive, care nu se încadrează în temeiurile exhaustive ale strămutării unei cauze de contencios administrativ

30 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Borodețchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stanilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 4 aprilie 2021, Borodețchii Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.94/2022/2873 din 22 februarie 2022, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B-441/22 din 17 martie 2022, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ favorabil privind recalcularea și achitarea, începând cu 7 decembrie 2009 a pensiei pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr.34/20-7034-73 din 24 ianuarie 2022 (f.d. 5-6).

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 7 noiembrie 2022, s-a admis parțial acțiunea depusă de Borodețchii Oleg împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.94/2022/2873 din 22 februarie 2022 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale de soluționare a cererii prealabile nr.B-441/22 din 17 martie 2022. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Borodețchii Oleg, prin care să-i reexamineze lui Borodețchii Oleg, pensia pentru vechime în serviciu, luând în considerație certificatului eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr.34/20-7034-73 din 24 ianuarie 2022. Perioada pentru care se vor acorda retroactiv, în baza deciziei noi, prestațiile sociale cu indexările și majorările respective perioadei, se va calcula începând cu 3 (trei) ani până la data depunerii cererii din 1 februarie 2022. S-a respins acțiunea în partea pretenției cu privire la reexaminarea pensiei începând cu data de 7 decembrie 2009 (f.d. 29, 38-43).

3. Invocând dezacordul cu soluția instanței de fond, la 11 noiembrie 2022 Borodețchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimira depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 7

noiembrie 2022 (f.d. 35). La data de 26 ianuarie 2023, Borodețchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea parțială a hotărârii din 7 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea integrală a pretenției respinse (f.d. 48-53).

4. La 14 noiembrie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 37). Pe data de 27 ianuarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 7 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emiterea unei noi decizii privind respingerea integrală cererii de chemare în judecată depuse de Borodețchii Oleg (f.d. 62-63).

5. Prin decizia din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 7 noiembrie 2022, în partea respingerii pretenției de încasare a prestațiilor sociale cu indexările respective începând cu 7 decembrie 2009, și în această parte a fost emisă o nouă decizie prin care s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent, să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depuse de Borodețchii Oleg, prin care să-i reexamineze lui Borodețchii Oleg pensia pentru vechime în serviciu, luând în considerație certificatul eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-37034-73 din 24 ianuarie 2022, perioada pentru care se vor acorda retroactiv, în baza deciziei noi, prestațiile sociale cu indexările și majorările respective perioadei, se va calcula începând cu 7 decembrie 2009 (f.d. 74, 75-83).

6. La data de 14 iunie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 86). Iar, la 28 iunie 2023, a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii (f.d. 90-92).

7. Prin decizia din 27 martie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale. S-a casat integral decizia din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Borodețchii Oleg împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica nr.94/2022/2873 din 22 februarie 2022, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-441/22 din 17 martie 2022, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ favorabil privind recalcularea și achitarea, începând cu 7 decembrie 2009 a pensiei pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-7034-73 din 24 ianuarie 2022, și s-a restituit cauza

spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d.120-130).

8. La 22 aprilie 2024 cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, spre examinare în ordine de apel judecătorului raportor Bostan Angela și judecătorilor Sîrbu Victoria și Dașchiveci Grigore (f.d. 158).

9. La data de 14 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Borodețchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir a depus la Curtea de Apel Chișinău o cerere, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat strămutarea prezentei cauze de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad (f.d. 173-177).

10. În motivarea cererii, Borodețchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir, a susținut că, în contextul acestei cauze, imparțialitatea Colegiilor civile, comerciale și de contencios administrativ din cadrul Curții de Apel Chișinău ridică suspiciuni rezonabile și întemeiate din partea reclamantului. El a subliniat că respingerea cererii de strămutare ar putea conduce la o încălcare a articolului 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

11. Consideră că, în circumstanțele menționate, există suficiente dubii care pun sub semnul întrebării obiectivitatea judecătorilor și evaluarea corectă a faptelor cauzei aflate în examinare. Acest aspect evidențiază riscul adoptării unei soluții părtinitoare în privința acestei cauze.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 191 alin. (4) din Codul administrativ:

„Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.”

13. Art. 192 alin. (1) din Codul administrativ:

„Pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel se instituie complete de judecători.”

14. Art. 193 alin. (2) din Codul administrativ:

„Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.”

15. Art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă: există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.”

16. Art. 198 alin. (3) din Codul administrativ:

„Instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre:

a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.”

17. Art. 37 din Codul administrativ:

„La înfăptuirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sânt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.”

18. Art. 197 din Codul administrativ:

„Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. După cum rezultă din actele cauzei, prezenta cauză se află în procedura Curții de Apel Chișinău, drept urmare a restituirii cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată prin decizia din 27 martie 2024 a Curții Supreme de Justiție.

20. Borodețchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir, a solicitat, în baza art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad, invocând bănuieli de lipsă de imparțialitate a judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentul formulat pentru strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad, în conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, nu poate fi reținut. Întrucât prezenta cauză și incidentele procedurale ce pot apărea în timpul examinării acesteia sunt reglementate exclusiv de prevederile Codului administrativ.

22. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că art. 198 alin. (3) din Codul administrativ stabilește în mod exhaustiv temeiurile pentru strămutarea unei cauze în contencios administrativ de la o instanță la alta de același grad.

23. Astfel, legiuitorul a prevăzut în mod limitativ circumstanțele care pot justifica strămutarea cauzei. În cererea depusă de Borodețchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir, argumentele invocate nu se

încadrează în niciuna dintre circumstanțele enumerate în art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, ceea ce înseamnă că cererea de strămutare nu este întemeiată conform prevederilor legale.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, potrivit sensului logico-juridic al art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad este posibilă doar atunci când, din cauza recuzării sau abținerii unuia sau mai multor judecători ori din alte motive bine întemeiate, nu este posibilă înlocuirea judecătorilor, sau atunci când, din circumstanțe excepționale, instanța nu poate funcționa pentru o perioadă îndelungată.

25. În condițiile speței, nu sunt identificate circumstanțe excepționale care să împiedice Curtea de Apel Chișinău să funcționeze pe o perioadă îndelungată, și nici motive care să facă imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău pentru formarea unui complet care să examineze această cauză de contencios administrativ.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun să evidențieze prevederile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, conform cărora un judecător trebuie să se abțină de la soluționarea oricărui dosar dacă constată că nu îl poate judeca într-o manieră imparțială sau dacă un observator rezonabil ar putea percepe că imparțialitatea sa este afectată. Printre aceste situații, fără ca lista să fie exhaustivă, se numără: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau prejudecată reală față de una dintre părți, cunoaște personal fapte relevante pentru proces, a fost anterior avocat sau martor în dosar, sau cazul în care judecătorul ori un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

27. Astfel, având în vedere circumstanțele speței și argumentele formulate în susținerea cererii de strămutare a cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată, pe baza materialelor din dosar, că niciunul dintre judecătorii din completul Curții de Apel Chișinău, căruia i-a fost repartizată cauza spre examinare în apel, nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, pentru a asigura dreptul participanților la un proces imparțial în contencios administrativ, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a depune o cerere de recuzare. Acest drept poate fi exercitat în temeiul prevederilor din art. 49 și 50 ale aceluiași cod, care stabilesc motivele pentru care un judecător poate fi considerat incompatibil sau poate fi recuzat. Aceste

prevederi asigură un cadru legal pentru protejarea dreptului la un proces echitabil și imparțial, contribuind astfel la menținerea încrederii în sistemul judiciar și garantând că nicio parte nu este dezavantajată din cauza unei posibile părtiniri a judecătorului.

29. Așadar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că legislația în vigoare oferă participanților la proces mecanisme adecvate pentru a solicita recuzarea unui judecător, în situațiile în care există motive justificate de îndoială privind imparțialitatea acestuia.

30. În acest context, completul de judecată observă că, din documentele cauzei, reiese clar că aceste mecanisme nu au fost utilizate de către Borodetchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir.

31. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că nu are dreptul de a substitui voința imperativă a legiuitorului, reflectată în normele de procedură administrativă, pentru a admite un demers lipsit de temeinicie.

32. Simple presupuneri invocate de o parte într-un proces, fără dovezi clare sau argumente întemeiate, nu sunt suficiente pentru a justifica strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad. În cadrul legal, schimbarea instanței competente să examineze o cauză este o măsură excepțională, aplicabilă doar atunci când există motive bine întemeiate care pun la îndoială imparțialitatea sau capacitatea de a judeca obiectiv a judecătorilor desemnați inițial.

33. Legislația prevede că astfel de cereri de strămutare trebuie susținute de dovezi clare privind lipsa de imparțialitate sau de circumstanțe excepționale care împiedică completul desemnat să examineze obiectiv cazul. Simpla suspiciune sau percepția subiectivă a uneia dintre părți nu poate fi considerată un temei juridic suficient, întrucât, dacă ar fi acceptate astfel de argumente fără fundament solid, s-ar crea un precedent periculos. Astfel, orice parte nemulțumită ar putea solicita strămutarea procesului, ceea ce ar afecta stabilitatea sistemului judiciar și ar împiedica funcționarea eficientă a instanțelor.

34. Prin urmare, pentru a menține integritatea procesului judiciar și pentru a respecta competențele instanțelor desemnate, este esențial ca cererile de strămutare să fie întemeiate pe motive reale și demonstrabile. Fără un temei solid, instanța competentă rămâne aceea care a fost desemnată inițial pentru a judeca speța.

35. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Borodetchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir cu privire la

strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de judecată egală în grad.

36. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Borodețchii Oleg, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir cu privire la strămutarea cauzei de contencios administrativ de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

Cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Borodețchii Oleg împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ favorabil privind recalcularea și achitarea, începând cu 7 decembrie 2009 a pensiei pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău din 24 ianuarie 2022, se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererilor de apel, în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă